

Onderwerp **Gebiedsontwikkeling Oostpolder: motie 72 'hyperscale datacenters'**

Dossiernummer	K51251
Documentnummer	2024-063299
Datum GS	28 mei 2024
Behandelaar	A.I. Fennema
Telefoonnummer	050 - 3164095 / 06-11602533

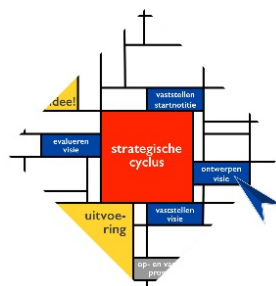
Geachte Statenleden,

Aanleiding

U ontvangt deze brief omdat wij u willen informeren over de voorgenomen afhandeling van de [motie 72 van 8 november 2023](#) betreffende het niet bieden van ruimte aan hyperscale datacenters in het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) bedrijventerrein Oostpolder. Deze motie is in de Statenvergadering over de Structuurvisie en het Plan-MER voor de Oostpolder aangenomen.

Rol PS

Provinciale Staten zijn het bevoegd gezag voor het vaststellen van een PIP met bijbehorend Project-Mer. Voor de voorbereiding hiervan, onder andere de tervisielegging van het ontwerp-PIP en bijbehorende documenten, is ons college bevoegd. In de recent bijgestelde planning wordt beoogd om einde van dit jaar Provinciale Staten te vragen om het PIP vast te stellen. Hierna staat het PIP open voor beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Nadere toelichting

In april 2021 zijn we gestart met de planuitwerkingsfase voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder. Resultaat van deze fase wordt een vastgesteld PIP en bijbehorende stukken als een Project-MER, een Exploitatieplan, een aantal beleidsregels en de grondexploitatie. Wij bereiden het besluit tot vaststelling van het PIP nu voor.

De Oostpolder is de plek voor nieuwe economische activiteiten

Met deze gebiedsontwikkeling willen we werkgelegenheid en andere economische toegevoegde waarde, in de vorm van inkomsten uit bestedingen door en belastingen van de bedrijven, creëren. Dit is belangrijk om de leefbaarheid in Noordoost Groningen op peil te houden. Door de afbouw van de gaswinning verdwijnen er namelijk banen in de regio.

Nieuwe werkgelegenheid en economische activiteiten zijn welkom. Uit marktonderzoek blijkt dat kansrijke sectoren met name waterstofproductie, batterijenfabrieken, hyperscale datacenters en overige elektriciteitsintensieve bedrijven uit de high-tech maakindustrie zijn. Daarnaast is er ruimte voor installaties van TenneT, die nodig zijn om de aanlanding van elektriciteit afkomstig van 'wind op zee' mogelijk te maken.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft aangegeven de vestiging van hyperscale datacenters¹ in Nederland bijna overal te blokkeren. Hiertoe heeft de minister op 20 december 2023 besloten om het Besluit kwaliteit leefomgeving te wijzigen door het toevoegen van een instructieregel voor hyperscale datacenters. Dit besluit is op 1 januari 2024 in werking getreden. In het besluit zijn twee gebieden uitgezonderd van dit verbod. Eén van deze gebieden ligt in de gemeente Het Hogeland en omvat het gebied rondom de Eemshaven, waaronder de Oostpolder. In dit uitzonderingsgebied beslissen provincie en gemeente of en zo ja, waar hyperscale datacenters concreet gevestigd kunnen worden.

In de Structuurvisie en het Plan-MER is de optie voor vestiging van hyperscale datacenters opengehouden, wel onder strikte voorwaarden. De marktvraag voor hyperscale datacenters is in de rapportage van Stec (2023) ingeschat op 50 tot 100 hectare. Eerder uitgevoerde marktonderzoeken bevestigen deze verwachte marktvraag. Daarmee vormen de hyperscale datacenters een substantiële onderbouwing voor de nut en noodzaak van de gebiedsontwikkeling Oostpolder.

Motie 72: geen ruimte voor hyperscale datacenters

In de Statenvergadering van 8 november 2023, waarin een besluit is genomen over de vaststelling van de Structuurvisie Oostpolder, hebben Provinciale Staten een motie aangenomen.

Overwegingen bij deze motie waren:

- Van hyperscale datacenters is bekend dat zij grootverbruikers zijn op het gebied van (duurzame) energie, ruimte, en water;
- Voor hyperscale datacenters geldt dat deze minder werkgelegenheid opleveren dan andere in de Structuurvisie genoemde sectoren.

Daarom is gevraagd om bij de gebiedsontwikkeling van de Oostpolder geen ruimte beschikbaar te stellen voor de aanleg van hyperscale datacenters en dit mee te nemen in het opstellen van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP).

Wij hebben hierop aangegeven met onze samenwerkingspartner gemeente Het Hogeland in gesprek te zullen gaan over deze motie. Op projectniveau (bestuurlijk en ambtelijk) heeft dit gesprek inmiddels plaatsgevonden.

Uit dit overleg is naar voren gekomen dat de robuuste onderbouwing vanuit de marktvraag van cruciaal belang is om, als overheden, grip te houden op de gebiedsontwikkeling Oostpolder. In de Statenbehandeling van de Structuurvisie Oostpolder op 8 november 2023 gaven we al aan dat de verwachte marktvraag vanuit hyperscale datacenters een relevante factor is om de nut en noodzaak van de gebiedsontwikkeling Oostpolder te onderbouwen. Gelet hierop concluderen en adviseren wij samen met gemeente Het Hogeland in afwijking van uw motie om in het PIP de categorie (hyperscale) datacenters dus niet volledig uit te sluiten, maar wel zeer terughoudend hierop te zijn. Onder strikte voorwaarden kan via een

¹ Een hyperscale datacenter is gedefinieerd door een omvang van meer dan 10 hectare en een aansluitvermogen van meer dan 70 MW.

planologische afwijkingsregeling medewerking aan een (hyperscale) datacenter worden overwogen, waarbij o.a. wordt ingezet om de totaal beschikbare oppervlakte te maximeren tot 50 hectare. Zo houden we sturing.

In het verlengde hiervan achten wij vergunningverlening van (hyperscale) datacenters van provinciaal belang als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening en de Omgevingswet. Om deze reden stellen wij voor om in het besluit tot vaststelling van het PIP op te nemen dat de vergunningverlening van (hyperscale) datacenters van provinciaal belang is. Dit betekent dat Gedeputeerde Staten bevoegd gezag zijn om bij omgevingsvergunning af te wijken van de bij het PIP gestelde regels (hierna: binnenplanse afwijking).

Voorgenomen regeling in het PIP

In het ontwerp PIP was de vestiging van (hyperscale) datacenters al aan voorwaarden gebonden. Voor het vast te stellen PIP stellen wij voor om de regeling in het PIP voor (hyperscale) datacenters verder aan te scherpen. Dit doen wij door de functie van (hyperscale) datacenters uit de bedrijvenlijst te schrappen en een verbod voor (hyperscale) datacenters op te nemen. Via een binnenplanse afwijking kan van dit verbod worden afgeweken, mits wordt voldaan aan een aantal voorwaarden. Daarmee is een datacenter dus in eerste instantie strijdig met de bestemming, totdat deze strijdigheid wordt opgeheven met toepassing van de binnenplanse afwijking.

Eén van de voorwaarden, waar wij op inzetten, is dat (hyperscale) datacenters worden gelimiteerd tot een totale maximale oppervlakte van 50 hectare. Hiermee sluiten we aan op de onderkant van de bandbreedte van de marktvraag voor datacenters; deze is in het Stec-rapport geduid op 50-100 ha. Het vullen van de Oostpolder met alleen (hyperscale) datacenters is daardoor niet mogelijk. Zo komen we tegemoet aan hetgeen in de motie is gevraagd.

Met de voorwaarden zetten we de (hyperscale) datacenters helemaal achteraan in de rij'. Daar komt bij dat het bevoegd gezag een verzoek tot het toepassen van een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid altijd gemotiveerd kan weigeren, ook al wordt aan de voorwaarden voldaan. Daarbij hebben wij als bevoegd gezag de ruimte om de meest recente beleidsinzichten van uw Staten bij deze afweging te betrekken; wij vinden dit belangrijk omdat het naar verwachting minimaal tien jaar gaat duren voordat de Oostpolder zich heeft gevuld met bedrijven.

Tot slot

Op grond van wetgeving zijn wij, Gedeputeerde Staten, het bevoegd gezag voor het toepassen van de binnenplanse afwijking. Uw Staten zijn formeel niet in positie om daarover te beslissen. Wel zeggen wij u toe om uw Staten te betrekken bij de afwegingen die wij in de toekomst maken, als wij overwegen om de vestiging van een (hyperscale) datacenter via een binnenplanse afwijking mogelijk te maken.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Groningen, 29 mei 2024

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

<<validsign.commissaris.handtekening>>

<<validsign.commissaris.naam>>

<<validsign.secretaris.handtekening>>

<<validsign.secretaris.naam>>

Bijlagen

Nr.	Titel	Doumentnummer
	-	